

Bäckeskolan
Skolgatan 4
668 40 Bäckeфорs

2010-03-30
1 (12)
Dnr 43-2009:3993

Skolbeslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Bäckeskolan
i Bengtsfors kommun

Rektorn vid Bäckeskolan
Skolgatan 4
668 40 Bäckefors

Tillsyn i Bäckeskolan

Förskoleklass
Grundskola årskurserna 1–6

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Bäckeskolan och Bengtsfors kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att alla elever ska nå uppnåendemålen för utbildningen. Som ett led i detta behöver kvalitetsarbetet på skolan förbättras, till exempel måste skolan utveckla former för att följa upp elevernas kunskaper i samtliga ämnen.

Arbetet med individuella utvecklingsplaner (IUP) och skriftliga omdömen behöver förbättras, bland annat måste skolans insatser för att öka elevernas måluppfyllelse klargöras. Vidare måste det för eleverna bli tydligare var de befinner sig i sin utveckling i relation till de nationella målen för utbildningen. De nationella målen måste också förtydligas i undervisningen. Då eleverna har vetskap om målen för utbildningen kan också deras inflytande över innehåll och arbetssätt möjliggöras.

Vid Skolverkets utbildningsinspektion 2006 framkom bland annat att formerna för elevinflytande behövde utvecklas. Det framgick också att skolan behövde för eleverna förtydliga målen för undervisningen. Vidare saknades det en utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Skolinspektionen bedömer det som anmärkningsvärt att de brister Skolverket påtalade vid den förra tillsynen, fortfarande är påtagliga i verksamheten och i fokus för Skolinspektionens tillsyn fyra år senare.

Bäckeskolans personal har inte alltid utbildning för den undervisning de bedriver. Skolan måste i högre utsträckning ta tillvara den kompetens bland personalen som finns i verksamheten och organisera lärarna så att de i möjligaste mån undervisar i de ämnen de är behöriga för.

Av vad som framgår trivs eleverna med sina lärare och klasskamrater. Vid Skolinspektionens besök råder en god stämning på skolan. Skolan ska dock i högre utsträckning arbeta med ett främjande värdegrundsarbete och årligen dokumentera arbetet i en plan mot kränkande behandling. Skolans nuvarande plan mot kränkande behandling uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan.

Skolinspektionen har i tillsynen av Bäckeskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

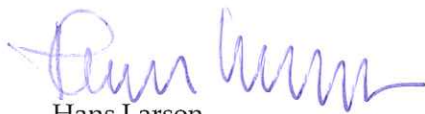
- Alla elever ges inte förutsättningar att nå uppnåendemålen i samtliga ämnen. (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan)
- Skolans pedagogiska personal har inte alltid utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. (2 kap. 3.5 §§ skollagen)
- Skolan upprättar inte individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som uppfyller förordningens krav. (7 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder inte heller ett sådant underlag för att nå de nationella målen. (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling samt 2 Rektors ansvar)
- Skolans arbete för att klargöra mål och krav för elever behöver förbättras. (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter)
- Samtliga lärare arbetar inte aktivt för att öka elevernas möjligheter till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad. (4 kap. 2 § skollagen och Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)
- Skolan saknar en plan mot kränkande behandling som uppfyller förordningens krav. (14 a kap. 8 § skollagen)

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektor och Bengtsfors kommun har ansvar för att Bäckeskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Bengtsfors kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Bengtsfors kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

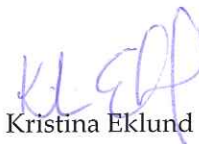
I ärendets slutliga handläggning har utredaren Peter Lendefors och undervisningsrådet Marie Karlsson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson

Enhetschef / Beslutsfattare

Kristina Eklund

Utredare / Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av Bäckeskolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Bäckeskolan

Bilaga 1

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Bengtsfors kommun under januari och februari 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Bäckeskolan den 11 februari 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Bäckeskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Bäckeskolan skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal samt elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Bäckeskolan

Skolan/skolorna	Antal elever
Förskoleklass	13
Grundskola	60

Källa: Skolans rektor 2010-03-25

På Bäckeskolan går elever från förskoleklass till och med årskurs 6. Vid tiden för Skolinspektionens tillsyn går eleverna i årskurs 1 tillsammans med eleverna i årskurs 2. Eleverna i årskurserna 3–6 går i åldershomogena klasser.

De undervisande lärarna ingår i ett arbetslag med avsatt tid för gemensamma möten varje vecka. Inom kommunen finns två specialpedagoger av vilka en är knuten till Bäckeskolan.

Bengtsfors kommun har under föregående år påbörjat en omorganisering av utbildningsverksamheten vilket bland annat innefattat en rad rektorsbyten. Bäckeskolans nuvarande rektor tillträdde i januari 2010.

Bilaga 2

Tillsynsprotokoll för Bäckeskolan

Rutan vid varje bedömningsområde fylls endast i när Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygg lärandemiljö

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bristområde: Kunskaper

Bedömning:

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå uppnåendemålen i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer

Motivering:

Av Bäckeskolans sammanställning av resultaten på de nationella ämnesproven för årskurs 5 framgår att resultaten på de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska varierar mellan år och ämne. Elevunderlaget är litet vilket kan förklara en del av variationen mellan ämnen och år. Faktum kvarstår dock att alla elever inte når målen för de nationella ämnesproven de senaste tre åren i ämnena svenska, engelska och matematik, med undantag för ämnet svenska som vid senast redovisat år hade en 100 procentig måluppfyllelse. Skolinspektionen noterar att skolan i sitt systematiska kvalitetsarbete inte reflekterar över skillnader i måluppfyllelse inom och mellan skolans samtliga ämnen. Se vidare under bristområdet Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

- Skolans pedagogiska personal har inte alltid utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3–5 §§ skollagen

Motivering:

Samtliga lärare på Bäckeskolan har en pedagogisk högskoleexamen och tjänstgör i de årskurser de är utbildade för. Skolinspektionen noterar dock att klassläraresystemet är starkt styrande på skolan vilket medför att elever får undervisning av lärare som sak-

nar ämnesdidaktisk utbildning trots att sådana lärare finns att tillgå. Exempelvis undervisar lärare "sin" klass i engelska trots att läraren saknar adekvat utbildning i ämnet. Skolan utnyttjar inte möjligheten att organisera och fördela arbetet utifrån lärarnas specifika ämneskompetenser. Skolinspektionen vill påpeka vikten av att lärare undervisar i de ämnen de är behöriga för i den utsträckning som är möjlig. Vidare bör rektorn se över möjligheterna till att kompetensutveckla lärare inom ämnen de undervisar i men saknar behörighet för.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

- Det finns brister i den fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling som lärare ger eleven och elevens vårdnadshavare.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Skolverkets allmänna råd för individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16)

Motivering:

På Bäckeskolan genomför lärare utvecklingssamtal med elever och deras vårdnadshavare en gång per termin. För varje elev upprättas en IUP. I elevernas IUP ges skriftliga omdömen för samtliga ämnen eleven får undervisning i.

De individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen har tagit del av är dock bristfälliga i vad avser skolans insatser för att stödja elevens fortsatta kunskapsutveckling. Skolans insatser beskrivs t.ex. som att "peppa" och/eller påminna eleven, vilket inte ligger i linje med bestämmelserna.

I de skriftliga omdömena ges det i begränsad utsträckning vägledning om var eleven befinner sig i sin utveckling i relation till de nationella målen för varje ämne. Det saknas också adekvata beskrivningar av de insatser som behövs för att eleven ska nå målen och utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Insatser beskrivs till exempel som att eleven "behöver ge 'järnet' lite oftare". Det förekommer också uttryck som har med elevens personliga inställning till ämnet att göra vilket skrivningen "har en positiv inställning till ämnet" är exempel på. I intervjuer berättar lärarna om svårigheterna med att utforma skriftliga omdömen. Skolans personal hänvisar till det kommunala arbetet som pågår där matriser för de skriftliga omdömena är under utveckling och menar att dessa kommer underlätta och förbättra utformningen av skriftliga omdömen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder inte heller ett sådant underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen
Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling
Lpo 94, 2 Rektors ansvar

Motivering:

På Bäckeskolan görs ingen uppföljning av samtliga ämnen i de olika årskurserna. Bland annat saknas uppföljning av måluppfyllelsen i samhällsorienterande ämnen (SO), musik, hem- och konsumentkunskap, teknik m.fl., trots att dessa ämnen har mål att uppnå i årskurs 5. Skolinspektionen bedömer att rektorn i högre utsträckning måste följa upp och analysera såväl enskilda elevers som verksamhetens kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärande

Bedömning:

- Skolans arbete för att klargöra mål och krav för elever behöver förbättras.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Motivering:

Genom samtal framkommer att lärarna upplever det svårt att förmedla målen till eleverna. Lärare berättar att enstaka mål går att konkretisera och att detta görs. Intervjuer med elever visar att eleverna saknar kännedom om de nationella målen och har därmed svårt att förstå syftet med undervisningen. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och

påverkan. Se vidare under bristområdet Fokus på lärande nedan om elevernas möjligheter till inflytande.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärande

Bedömning:

- Samtliga lärare arbetar inte i tillräckligt hög grad för att öka elevernas möjligheter till inflytande.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Av tillsynen framkommer att elevernas möjligheter att utöva inflytande över utbildningens innehåll och arbetsformer är begränsade. Lärare och elever uppger samstämmigt att det generellt är läraren som bestämmer över innehåll och arbetsformer i undervisningen. Det inflytande eleverna har inskränker sig till möjligheten att påverka ordningen inom ramen för en, av läraren, fastställd planering.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte förordningens krav.

Författningsstöd:

14 a kap. skollagen 8 §

Motivering:

Skolan har en plan mot kränkande behandling upprättad 2009, också omnämnd som skolans likabehandlingsplan. Planen uppfyller dock inte förordningens krav. Skolans plan utgår inte från en aktuell kartläggning av den enskilda verksamhetens behov och beskriver inte med utgångspunkt i denna kartläggning vilka åtgärder som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Vid intervjuer framkommer också att

endast ett fåtal elever känner till skolans befintliga likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling.

I intervjuer med personal och elever framgår att skolan vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn har påbörjat ett arbete med en ny årlig plan mot kränkande behandling. Skolinspektionen förutsätter att skolans pågående arbete utgår från aktuell lagstiftning och att det sker under medverkan av eleverna i den omfattning som är möjlig med hänsyn till deras ålder och mognad. Skolinspektionen utgår vidare från att planen i fortsättningen årligen följs upp, utvärderas och revideras.